

— सम् befallen, überfallen: मा नः सं सौ दिव्येनाग्निना AV. 11, 2, 26.
संस (von संस्) m. Bruch s. अस्थि, पङ्कः.

संसन (vom caus. von संस्) 1) adj. auseinanderfallen machend, auflösend Suçr. 1, 222, 20. 223, 4. — 2) n. a) das Lösen: दोरकं Schol. zu Naisu. 22, 53. — b) ein auflösendes Mittel, — Kwr, Lazermittel u. s. w. KARAKA 1, 13. Suçr. 2, 69, 7. 323, 14. 370, 20. 455, 20. पक्त्व्यं यदि पक्त्वै-
वाग्निष्ठं कोष्ठे मलादिकम् । नपत्यधः संसनं तत् (wie Cassia fistula) aperiens ÇĀRṢ. Sām. 1, 4, 4. — Vgl. शल्य.

संसिन् 1) adj. a) auseinanderfallend: मांस MĀLATIM. 79, 3. herabfallend: कुचते संसि वस्त्रं विधत्ते Spr. (II) 7199. sich lösend: बन्ध ÇĀK. 29. heraushängend: Auge Suçr. 2, 332, 18. v. 1. (संसि रुक्माव). — b) fallen lassend, abortirend (vgl. प्रसंसिन्): योनि Suçr. 2, 396, 12. — 2) m. ein best. Baum, = पोस्तु AK. 2, 4, 2, 9.

संसिनीपाल m. ein best. Baum, = शिरीष ÇĀBDM. im ÇKDr.

संक्, संकृते = सम् (विश्राप्ते) Dhātup. 18, 18, v. 1.

संक्ति f. Zacke, Ecke: श्रवं संक्तीर्वेष्टावृष्टदिन्द्रः RV. 7, 18, 17. KūāND. Up. 3, 15, 1. namentlich die Ecken der Veda ÇĀT. Br. 2, 6, 4, 36. 3, 5, 2, 8. KĀTH. 34, 5. KĀTJ. Çr. 5, 9, 17. KAUC. 34. 38. 51. 74. नैव adj. RV. 8, 65, 12. — Vgl. दिक्, चतुः und सक्.

संक्त्यं (von संक्ति) adj. kantig AV. 2, 11, 2. — Vgl. सान्नाय.

संक् m. Mundwinkel, wohl auch so v. a. Mund, Rachen RV. 7, 55, 2. 8, 61, 15. 9, 73, 1. — Vgl. सक् fgg. und संक्ति.

संगणु (सन् + घणु) m. = मालामन्त्र (Comm.) WEBER, RĀMAT. Up. 318. 320.

संगधर (सन् + धर) 1) adj. (f. घा) einen Kranz tragend, bekränzt MBh. 3, 11605. VARĀH. BRH. S. 104, 5. KHANDOM. 112. BHĀG. P. 8, 7, 17. सु 15, 8. सुरभि MBh. 3, 2194. जलनिधिलहरी RĀGHAVAP. 1, 24. — 2) f. a) ein best. Metrum: 4 Mal —————, —————, ————— COLEBR. Misc. Ess. 2, 163 (XVI, 1). ÇRUT. 44. Ind. St. 8, 400. fg. VARĀH. BRH. S. 104, 5. KHANDOM. 112. RĀGHAVAP. 1, 24. — b) N. pr. einer buddhistischen Göttin BURNOUF, Intr. 542. ०त्तोत्र 557.

संगवत् adj. = संगिवन् P. 5, 2, 121, Schol. Vop. 7, 29.

संगिवन् (von सन्) 1) adj. bekränzt P. 5, 2, 121. Vop. 7, 29. M. 2, 167. 3, 3, 8, 256. MBh. 3, 11905. 4, 302. R. 3, 76, 38. 77, 1. 5, 10, 20. 39, 15. KĀM. NITIS. 7, 49. RAGH. 17, 25. RĀĠA-TAR. 2, 111. KHANDOM. 45. BHĀG. P. 7, 13, 41. 8, 8, 32. 9, 10, 48. PĀNĒAR. 4, 8, 21. घ ० R. 1, 6, 9 (11 GORR.). — 2) f. संगिवणी a) N. zweier Metra: a) 4 Mal —————, —————, ————— COLEBR. Misc. Ess. 2, 160 (VII, 12). Ind. St. 8, 380. KHANDOM. 45. — b) 4 Mal ————— Ind. St. 8, 366. — b) N. pr. einer Göttin Verz. d. Oxf. H. 19, a, 26. — Vgl. मक्, संगिवण.

सङ्क, संङ्कते (गता) Dhātup. 4, 9.

सङ्क (von 3. सर्ज) 1) adj. (nom. सङ्क) drehend, windend: रज्जु ० P. 8, 2, 36, Schol.; vgl. रज्जुसर्ज. — 2) f. (nom. सङ्क) Siddh. K. 247, b, 12. Vop. 3, 134. 163. a) Gewinde, Kette von Metall, Blumen u. s. w., Kranz P. 3, 2, 59. Vop. 26, 71. AK. 2, 6, 3, 36. H. 651. HALĀJ. 2, 397. 399. RV. 4, 38, 6. 5, 53, 4. 8, 47, 15. VĀLAKH. 8, 3. अर्थि वृत्तादिं सङ्कम् Blütenstrauß AV. 1, 14, 1. ÇĀT. Br. 5, 4, 5, 13. क्षिण्यमयी 22. सङ्कं कृत्वा प्रत्यमुच्यत PĀNĒAV. Br. 16, 4, 1. 18, 3, 2. क्षि ० ÇĀT. Br. 13, 5, 2. 2. ĀÇV. Çr. 9, 4, 9. PĀNĒAV. Br. 18, 7, 6. ÇĀNKH. Çr. 12, 14, 3. ĀÇV. GRHJ. 3, 8, 1. 16. 18. KAUC. 80.

VII. Theil.

GOBHILA 3, 4, 20. 5, 9. स ० ÇĀNKH. Çr. 12, 16, 2. — नात्मनो ऽपक्रेतस्रजम् M. 4, 55. न धारयेत्स्रजम् (धृतामन्यैः) 66. दिव्याश्चित्राः MBh. 3, 2167. स्कन्धदेशे ऽस्रजस्य स्रजम् 2218. Suçr. 1, 71, 8. रक्त ० 103, 14. रक्ता धारयेच्छिरसि स्रजम् 110, 7. स्रजमपि शिरस्यन्धः तिस्रो धुनोत्पक्षिण्डया ÇĀK. 183. Spr. (II) 7263. 7372. VARĀH. BRH. S. 43, 7. 24. 44, 15. 24. 46, 31. KHANDOM. 72. BRAHMA-P. in LA. (III) 54, 3. BHĀG. P. 3, 17, 21. स्रजा कृत इव द्विपः 19, 16. 23, 15. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 11. स्रगदामपूरितशिरः MBh. 1, 5974. कमल ० R. 2, 94, 24. गले पुष्पस्रजं बद्धा RĀĠA-TAR. 6, 127. 3, 529. सितपद्मोत्पल ० adj. BHĀG. P. 3, 21, 9. स्रज ० 7, 9, 15. बन्धस्य कण्ठे भुजलतास्रजम् die Arme als Kranz KATHĀS. 18, 369. निबिडं संपप्य बाह्याः स्रजा Z. d. d. m. G. 27, 81. Ring überh.: एकविंशत्या यवैः स्रजं परिक्रिति KAUC. 33. — b) ein best. Metrum: 4 Mal —————, —————, ————— COLEBR. Misc. Ess. 2, 101 (X, 2). Ind. St. 8, 390. fg. KHANDOM. 72. — c) Bez. einer best. Constellation (दलयोग), wenn nämlich die Kendra von drei günstigen Planeten (mit Ausnahme des Mondes) eingenommen sind, VARĀH. BRH. 12, 2. 11. — Vgl. पुष्कर ०, मणि ०, मुक्ता ०, वन ०, वर ०, सु ०, कुरित ०, क्षिण्य ०.

स्रज 1) = स्रज् Kranz: कर्णिकारस्रजप्रिय MBh. 12, 10427. बन्धुजीव-स्रजोपम R. 6, 19, 68. am Ende eines adj. comp.: पीताम्बर ० HARIV. 4514. — 2) m. N. pr. eines zu den Viçve Devāḥ gezählten Wesens MBh. 13, 4358. — Vgl. पुण्डरिस्रजा, श्रीस्रज.

स्रज्य (von स्रज्), ०पति Jmd (acc.) bekränzen Vop. 21, 14. BHATṬ. 18, 34.

स्रजस् = स्रज् Kranz am Ende eines adj. comp.: ज्ञातव्यस्रजांसि (शिरांसि) HARIV. 13456.

स्रजिन् s. परि ० (auch in den Nachträgen).

स्रजिवत् adv. = संगवत् (von स्रज्) wie bei einem Kranze BHĀG. P. 6, 17, 30.

स्रजिष्ठ superl. und स्रजियंस् compar. zu संगिवन् Schol. zu P. 5, 3, 65. 6, 4, 163.

स्रजा f. = प्रजापति (als f.), रज्जु und तनुपटसंघात UNĀDIR. im Sām-kshiptas. nach ÇKDr.

स्रङ्ग f. = शर्ध Furz ÇĀBĀRTHAK. bei WILSON.

स्रमिष्ठ adj. superl. = सुरभिष्ठ = सुरभितम (zur Erklärung von सुरभि) ÇĀT. Br. 6, 8, 2, 3.

सम् s. अम्.

संव (von सु) 1) m. P. 3, 3, 27, Schol. a) = संव AK. 3, 3, 9. am Ende eines comp. Ausfluss u. a.: सेकस्रवान्प्रस्रवति सिक्का MBh. 1, 5934. विपुला स्रपयन्ती सा स्तनौ नेत्रजलस्रवैः R. 5, 25, 55. अमृक्प्रवोत्ति 42, 20. MĀK. P. 14, 75. रजत ० R. 5, 54, 18. घातु ० 7, 14, 27. जल ० Schol. zu ÇĀK. 14 (अत्र ० geschr.). am Ende eines adj. comp. (f. घा) strömen lassend, in Strömen ausgiessend: गैरिकाम्बु ० (गिरि) MBh. 7, 3373. मधु ० (s. auch bes.) 13, 1848. रुधिर ० 2072 (स्रवस् ed. Calc.). क्षीर ० (गङ्गा) 3511. मद ० R. 7, 35, 37. मधुदग्धघृत ० R. in LA. (III) 59, 3. रक्तधारा ० KATHĀS. 90, 154. BHĀG. P. 6, 12, 26. — b) Wasserfall H. 1096. — c) Urin H. 633. — d) fehlerhaft a) für सुव KATHĀS. 73, 309. — b) für एव KĀT. 6 in Z. f. d. K. d. M. 4, 375; vgl. Spr. (II) 1340. — 2) f. घा eine best. Pflanze, = सुवा RĀJAM. zu AK. 2, 4, 2, 2 nach ÇKDr. = मधुस्रवा und मधु Schol. zu AK. 2, 4, 5, 7. — Vgl. अमृत ०, अम्बुधि ०, गिरि ०, वङ्क ०, मधु ०, मधुर ०, लाला ०, सुधा ०, सुरभि ० und स्राव.